

Ecologische quickscan
Papendorp kavels
N25, N28, N15a, T3 & N1

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

☎ 0318 655 626

✉ info@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel

Ecologische quickscan Papendorp kavels n25, n28, n15a, t3, n1

Betreft

Ecologische quickscan in het kader van opstellen bestemmingsplan

Locatie

Papendorp; Van Deventerlaan, Blaeulaan, Mercatorlaan, Ptolemaeuslaan, te Utrecht

Auteur

M. IJmker MSc

Tweede lezer

J. Mossink BSc

Contactpersoon

J. Mossink (mossink@deslijpkruik.nl)

Opdrachtgever

Gemeente Utrecht (Dhr. J. Vernooij)

Datum

08-12-2022

Status

Versie 2

Projectcode

22UTR18

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	
1.2 Beschrijving locatie en ingreep	
1.3 Opzet onderzoek	
1.4 Kwaliteitsborging	
2 Resultaten beschermde flora en fauna	9
2.1 Bron- en literatuuronderzoek	
2.2 Vaatplanten	
2.3 Broedvogels	
2.4 Vleermuizen	
2.5 Grondgebonden zoogdieren	
2.6 Overige soortgroepen	
2.7 Algemeen	
3. Gebiedsbescherming	14
3.1 Natura-2000 gebied	
3.2 Provinciale gebiedsbescherming	
4. Conclusies	16
4.1 Overzicht van de bevindingen	
4.2 Conclusies en aanbevelingen	
Bijlagen	19
Bijlage A Wettelijk Kader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie een ecologische quickscan uit op een vijftal kavels in de wijk Papendorp te Utrecht in het kader van een nieuw op te stellen bestemmingsplan. Gemeente Utrecht wil de kavels uitgeven aan externe partijen om kantoren te realiseren op de kavels. Voor kavels n1, n15a en t3 is 100% kantoorfunctie toegewezen. Voor kavels n25 en n28 is een verhouding van maximaal 70% kantoor/maximaal 30 % bedrijvigheid vastgesteld. Op voorhand is niet uitgesloten dat de werkzaamheden leiden tot effecten op beschermde soorten. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdeel 'soortenbescherming'. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Kap van bomen is geen onderdeel van de ontwikkelingsplannen, bovendien ligt de locatie binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Een Toets Houtopstanden en toetsing aan het gemeentelijke kapbeleid zijn dus niet aan de orde. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming. In dat kader is een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De projectlocatie betreft een vijftal kavels in de wijk Papendorp te Utrecht (afbeelding 1.1 t/m 1.4). Het betreft de kavels n28 (26.426 m²), n25 (28.070 m²) aan de van Deventerlaan, n15a (4.130 m²) aan de Ptolemaeuslaan, t3 (6.075 m²) aan de Mercatorlaan, en n1 (3.828 m²) aan de Blaaulaan. De kavels zijn grotendeels vlak vrij van bebouwing, opgaand groen en andere structuren. Alleen op de grote kavels n28 en n25 is wat reliëf aanwezig. Hier zijn enkele ondiepe greppeltjes aanwezig die normaal gesproken droog staan en enkel bij aanhoudende regenval gevuld zullen zijn. Het aanwezige gras op de kavels wordt intensief beheerd. Kavel n28 wordt aan de westelijke en zuidelijke zijden omsloten door smalle watergangen met rietkragen en bomen. Kavel n28 grenst aan de zuidwestelijke perceelrand aan een groenstrook. Voor de rest zijn de percelen omringd door kort gazon, wegen, voetpaden en andere al ontwikkelde bedrijfskavels. Papendorp is een relatief jong stadsdeel dat deels nog ontwikkeld gaat worden de komende jaren. De onderzochte kavels liggen in het westelijke en zuidwestelijke deel, op korte afstand van Knooppunt Oudenrijn in een gedeelte van een relatief ruim opgezet bestaand bedrijventerrein. De komende jaren zullen ook elders in Papendorp (vooral Noord en Oost) veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden in het kader van woningbouw en uitbreiding van het bedrijventerrein.

De beoordeelde ingreep bestaat uit het wijzigen van de bestemming en bouwrijp maken van de kavels om er vervolgens kantoorpanden op te plaatsen. De precieze ontwikkelingen zoals grootte en bouwvlak van de toekomstige bebouwing zijn op het moment van schrijven nog niet bekend. De bestemmingsplanwijziging wordt naar verwachting op korte termijn aangevraagd. De kavels zijn nog niet uitgegeven, het is niet bekend wanneer de daadwerkelijke werkzaamheden zullen starten.

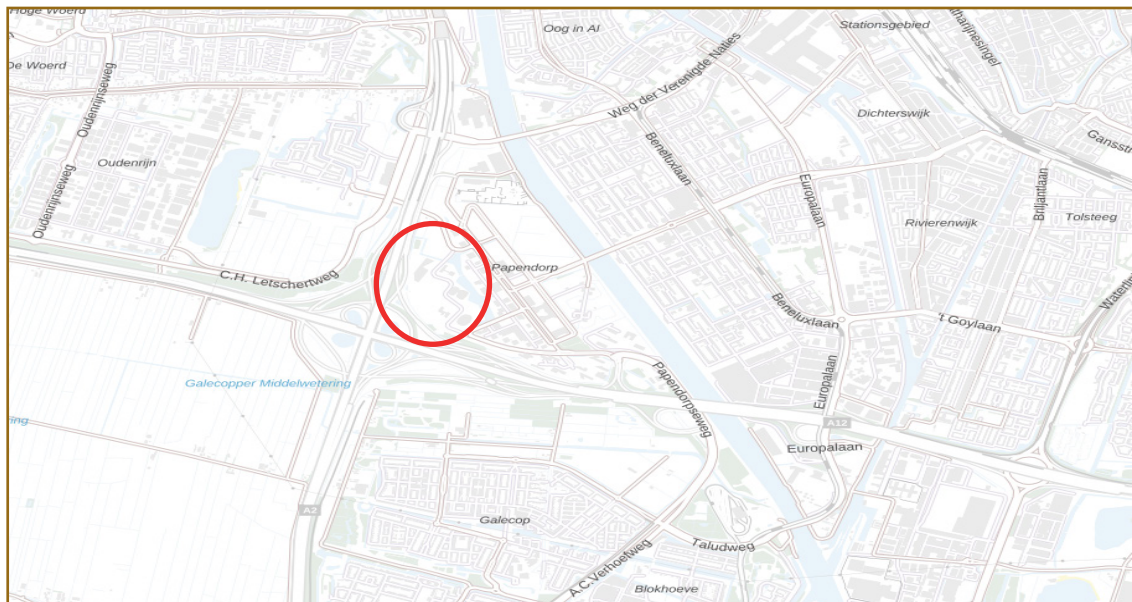
1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, NDFF, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 3 november 2022 bezocht door J. Mossink, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels, verblijfplaatsen van vleermuizen en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is onder halfbewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 15 °C.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afbeelding 1.1: Kaart met globale ligging projectlocaties in Utrecht (rode cirkel). Bron: app.pdok.nl/viewer.

Afbeelding 1.2: Luchtfoto met rood omljnd de onderzochte kavels. Bron ondergrond: app.pdok.nl/viewer.

kavelnummer	oppervlakte	functie
n1	3.828 m ²	100% kantoor
n10b	1.931 m ²	parkeerplaats
n15a	4.130 m ²	100% kantoor
n25	28.070 m ²	maximaal 70% kantoor / 30% bedrijvigheid
n28	26.426 m ²	maximaal 70% kantoor / 30% bedrijvigheid
t1b t1c	9.341 m ²	kantoor/woningen
t3	6.075 m ²	100% kantoor
t7	2.236 m ²	hotel/kantoor/detailhandel
t8	1.680 m ²	hotel/kantoor/detailhandel
t10	3.082 m ²	100% kantoor
t12	3.084 m ²	100% kantoor
t13	1.704 m ²	woningen/plintfuncties
t14	3.084 m ²	woningen/plintfuncties
t15	4.099 m ²	woningen/plintfuncties
t16	2.467 m ²	woningen/plintfuncties
t17	4.545 m ²	woningen/plintfuncties
t18	4.348 m ²	woningen/plintfuncties
t21 t23 t25	17.355 m ²	mobiliteshub
t28	100% kantoor	
t22	3.096 m ²	woningen/plintfuncties
t24	2.505 m ²	woningen/plintfuncties
t26	7.093 m ²	woningen/plintfuncties
t30	992 m ²	100% kantoor
t31	16.001 m ²	woningen
t32	1.403 m ²	kleinschalige bedrijvigheid (max cat 3.1)
t33	14.025 m ²	woningen
t34	1.283 m ²	kleinschalige bedrijvigheid (max cat 3.1)
		totalen
Beschikbaar		169.716 m ²
Lopende Onderhandeling		0 m ²
Intentie / Uitgifte		4.167 m ²
Gerealiseerd		392.193 m ²
		566.076 m²

Afbeelding 1.3: Indeling kavels Papendorp te Utrecht. Bron: gemeente Utrecht.

Afb. 1.4: Kavel n25, gezien vanaf het Noorden. Kavel met overwegend Engels raigras en (zeer) ondiepe greppeltjes.

Afb. 1.5: Kavel n28, gezien vanaf het noorden. Zelfde type kavel als n25.

Afb. 1.6: Watergang langs de westelijke zijde van kavel 28 met riet en houtige opslag van els tegen de oever.

Afb. 1.7: Close-up van een ondiepe, droogstaande geul in kavel n28.

Afb. 1.8: Kavel n1 gezien vanaf het zuiden met overwegend gras, maar toch ook een aantal minder algemene soorten waaronder soorten van de Utrechtse lijst. Kavel t3 ziet er qua structuur redelijk vergelijkbaar uit, maar hier zijn geen soorten van de Utrechtse lijst bekend.

Afb. 1.9: Kavel n15a. Vlak grasveld met sporen van recente maaierwerkzaamheden.

Afb. 1.10: Kavel t3 gezien vanaf de Orteliuslaan.

Afb. 1.11: Kavel t3 gezien vanaf de Mercatorlaan. Effecten op beschermde soorten zijn hier uitgesloten door de zeer verstoringsgevoelige ligging en het ontbreken van iedere vorm van dekking af andere landschappelijke structuren.

2 Resultaten beschermde flora en fauna

2.1 Bron- en literatuuronderzoek

Tabel 2.1: Waarnemingen van de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving (< 1 km) van het plangebied per soort(groep) vanuit de NDFF (nationale databank flora en fauna).

Soortgroep	Soorten	Beschermingsregime
Vaatplanten	Bijenorchis Brede lathyrus Grote kaardenbol Veldsalie Wilde marjolein Wouw Veldlathyrus	Utrechtse soortenlijst Utrechtse soortenlijst Utrechtse soortenlijst Utrechtse soortenlijst Utrechtse soortenlijst Utrechtse soortenlijst Utrechtse soortenlijst
Vogels <i>*(hier worden alleen de soorten uit categorie 1 t/m 5 van de lijst met jaarrond beschermde nestplaatsen benoemd)</i>	Blauwe reiger Boomkruiper Ekster Gierzwaluw Groene specht Grote bonte specht Huismus Koolmees Ooievaar Pimpelmees Spreeuw Tapuit Torenvalk Zwarte kraai Zwarte roodstaart	VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 2 VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 2 VR - categorie 5 VR - categorie 3 VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 5 VR - categorie 5
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis Laatvlieger Rosse vleermuis Ruige dwergvleermuis Tweekleurige vleermuis	HR HR HR HR HR
Overige zoogdieren	Boommarter Bosmuis Bunzing Egel Haas Konijn Steenmarter	Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten
Overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen & ongewervelden)	Bruine kikker Gewone pad	Wnb - andere soorten Wnb - andere soorten

2.2 Vaatplanten

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vaatplanten waargenomen in het plangebied of in de directe omgeving. Waarnemingen van beschermde planten van de Wet natuurbescherming ontbreken uit de omgeving van de onderzoekslocaties. Wel zijn waarnemingen van een aantal soorten van de Utrechtse lijst bekend. De vegetatie op de meeste kavels bestaat vrijwel uitsluitend uit grasland met Engels raaigras en daartussen enkele algemene grasland-kruiden. Aangetroffen soorten zijn onder andere zilverschoon, duizendblad, zachte ooievaarsbek, speerdistel, grote brandnetel, madelief, scherpe boterbloem en vogelmuur. Dit zijn over het algemeen te voedselrijke omstandigheden voor beschermde plantensoorten. Bovendien wordt het terrein intensief beheerd en krijgen kruiden nauwelijks uit te groeien. Gezien het vegetatietype en de aangetroffen plantensoorten is aanwezigheid van beschermde of bijzondere vegetatie uitgesloten op de meeste kavels. Voor soorten van de Utrechtse soortenlijst zijn de kavels op het oog weinig geschikt door het onderhoudsregime en de dominantie van raaigras. Echter, op kavel n1 is sprake van wat schralere omstandigheden en zijn in de afgelopen jaren de bijenorchis en veldlathyrus in kleine aantallen aangetroffen. Brede lathyrus, grote kaardenbol, veldsalie, wilde marjolein en wouw zijn elders in Papendorp aangetroffen maar er zijn geen waarnemingen vanuit de te ontwikkelen kavels bekend. Naar verwachting zouden van deze soorten wel waarnemingen in de NDFF bekend zijn aangezien de betreffende soorten in het algemeen beter herkenbaar zijn dan veldlathyrus en bijenorchis.

Aanwezigheid van invasieve exoten zoals Japanse duizendknoop, reuzenberenklauw en reuzenbalsemien is eveneens uitgesloten, deze soorten werden nergens aangetroffen. Ondanks dat het veldbezoek begin november plaatsvond zijn deze soorten in de periode van het veldbezoek nog duidelijk aanwezig in het veld door het zeer zachte najaarsweer in de voorafgaande periode.

Effect: Op de kavels zijn geen beschermde plantensoorten van de Wet natuurbescherming aangetroffen en de locaties voldoen niet aan de vaak zeer specifieke eisen die dergelijke soorten aan hun groeiplaats stellen. Effecten op beschermde planten van de Wnb zijn daarom uitgesloten. Ook aanwezigheid van invasieve exoten is uitgesloten. Er zijn geen maatregelen nodig ten aanzien van invasieve exoten. Op kavel n1 zijn een aantal exemplaren van de Utrechtse lijst soorten bijenorchis en veldlathyrus aangetroffen. Deze groeiplaatsen zullen door de ontwikkeling van de kavel verloren gaan. Hiervoor is redelijkerwijs geen alternatief. Negatieve effecten moeten zoveel mogelijk gemitigeerd en gecompenseerd worden. Dit kan door de aanwezige exemplaren uit te graven en te verplanten naar een compensatielocatie elders op het bedrijventerrein, bij voorkeur ook deels aan de randen van de kavel zelf. Andere mogelijkheden zijn bijvoorbeeld de bermen langs wegen en voet-/fietspaden in het gebied. Dit dient afgestemd te worden met en goedgekeurd door de afdeling ecologie van de gemeente Utrecht.

2.3 Broedvogels

2.3.1 Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermd nestplaats zijn beschermd, zoals bijvoorbeeld jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen.

Op de kavels zijn geen bomen, struiken of bebouwing aanwezig, de terreinen bestaan volledig uit kort grasland dat jaarrond frequent gemaaid wordt. Dit betekent dat de kavels zelf geen potentie hebben voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Langs de westelijke perceelgrenzen van kavels n25 en n28 zijn groenstroken met bomen aanwezig maar hier zijn tijdens het veldbezoek geen (mogelijke) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Holtes en nestkasten ontbreken, evenals grote nesten die van roofvogels of uilen kunnen zijn. Roekennesten ontbreken eveneens. Dit geldt ook voor de straatbomen in de nabijheid van de andere kavels. Gezien bovenstaande is aanwezigheid van jaarrond beschermde vaste rust- en nestplaatsen binnen invloedssfeer van de onderzochte kavels momenteel uitgesloten.

2.3.2 Overige broedvogels

In bomen en struiken langs kavelgrenzen en op aanliggende percelen kunnen algemene broedvogels nestelen zoals houtduif, roodborst, winterkoning en vink. Tijdens het veldbezoek werden geen nesten of territoria vastgesteld, maar dit sluit aanwezigheid van nesten tijdens het broedseizoen niet uit. Dit geldt met name voor de bomen op de zuidelijke en westelijke grenzen van kavel n28, waar de afstand tot toekomstige werkzaamheden relatief kort is. Met het huidige beheer is de kans op broedgevallen van grondbroeders zeer klein, mede omdat er zeer veel nestrovers zoals zilverbreeuwen en kraaiachtigen aanwezig waren tijdens het veldbezoek. De dichte grasmat zonder schuilgelegenheid en hoge predatiedruk maken de kans op succesvolle broedsels op de grond vrijwel nihil.

Effect: Effecten op jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten. Tijdens het broedseizoen kunnen bezette nesten van algemene broedvogels verstoord worden. Binnen invloedssfeer van de percelen worden voornamelijk nesten in opgaande beplanting en watergangen naast percelen n25 en n28 verwacht. De kans op nesten binnen de kavels is uiterst klein, maar kan niet volledig worden uitgesloten. Vogelnesten zijn altijd beschermd zolang deze gebruikt worden voor voortplantingsdoeleinden, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben. Start de werkzaamheden daarom bij voorkeur buiten het broedseizoen op, of neem maatregelen om potentiële verstoring te voorkomen. Voor veel soorten is de broedperiode half maart - half augustus, maar eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn niet uitgesloten. Leidend is de aanwezigheid van bezette nesten, ongeacht de periode. In de periode half maart - half augustus zijn werkzaamheden alleen verantwoord indien een broedvogelcheck uit te voeren door een ecologisch deskundige (volgens definitie van de RVO) aantoont dat er geen broedgevallen aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

2.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

2.4.1 Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten worden uitsluitend of gedeeltelijk in gebouwen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Daarnaast zijn er soorten die hoofdzakelijk in bomen verblijven. Holten, scheuren en ruimtes achter losse stukken bast vormen bijvoorbeeld geschikte verblijfplaatsen. Er zijn ook soorten die zowel in bomen als in gebouwen worden aangetroffen.

Bebouwing ontbreekt op de projectlocaties. Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen

van gebouwbewonende vleermuissoorten kan derhalve worden uitgesloten. Tevens zijn er geen bomen aanwezig op de kavels en de bomen op de grens of daar net buiten bevatten geen geschikte holtes, scheuren of losse stukken schors. Aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten binnen het plangebied en directe omgeving zijn daarmee uitgesloten.

Effect: Binnen het plangebied en in de directe omgeving ontbreken potentiële verblijfplaatsen. Negatieve effecten op vaste jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten.

2.4.2 Foerageergebied en vliegroutes

De kavels zelf zijn open vlaktes zonder interessante foerageerstructuren zoals bomen, waterpartijen, en bloemrijk grasland. Op veel plekken ontbreekt beschutting. Er is geschikt foerageergebied in de directe omgeving voorhanden in de vorm van bomenrijen en bosplantsoen rondom de rijkswegen ten westen en zuiden van het plangebied en langs het Amsterdam-Rijnkanaal. De watergangen met rietkragen en bomen langs de (zuid)westgrens van kavels n25 en n28 zijn wel geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Aan de hand van de quickscan kan niet worden bepaald wat het belang is als foerageergebied of vliegroute.

Effect: Vanuit de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, dient onnodige lichtverstoring van foerageergebied in de actieve periode voorkomen te worden. Als er in de periode half maart t/m oktober toch tussen zonsondergang en zonsopkomst verlichting wordt toegepast dan zijn maatregelen nodig om lichtverstoring te voorkomen. Voorkom uitstraling van kunstlicht richting de bomen langs de watergangen. Gebruik bijvoorbeeld afschermd armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig. De bomen langs kavelgrenzen en in het direct aangrenzend gebied vormen geen aaneengesloten rijen die onderdeel zouden kunnen zijn van een vliegroute van vleermuizen.

Voor de kavels n1, n15a en t3 zijn effecten op vliegroutes en essentieel foerageergebied van vleermuizen uitgesloten. Kavels n25 en n28 zijn zelf met zekerheid geen onderdeel van vliegroutes of essentieel foerageergebied maar langs de (zuid)westelijke perceelgrenzen ligt een groenstrook met watergang die mogelijk wel onderdeel is van vaste vliegroutes of belangrijk foerageergebied. Nader onderzoek is alleen nodig als negatieve effecten door lichtverstoring tijdens de aanlegfase en toekomstige gebruiksfase niet uitgesloten zijn. Lichtverstoring kan voorkomen worden door in de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m oktober) werkzaamheden alleen tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren. Wanneer toch gebruik gemaakt wordt van bouwverlichting moet uitstraling van kunstlicht richting de groenstrook en watergang voorkomen worden. Dit geldt ook voor verlichting in de toekomstige gebruiksfase. Andere manieren om lichtverstoring te beperken zijn bijvoorbeeld het toepassen van armaturen die uitstraling naar boven voorkomen, het beperken van de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter en/of het toepassen van verlichting met vleermuisvriendelijke frequenties (amberkleurige 'batlampen').

2.5 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn bijvoorbeeld knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. In de omgeving komen diverse grondgebonden zoogdieren voor (zie tabel 2.1).

Gezien het karakter en de ligging van de percelen zijn vaste rust- en voortplantingsplaatsen van beschermde, niet-vrijgestelde zoogdieren uitgesloten. De kavels zijn vrij van opgaande groenstructuren die als rust- of voortplantingsplaats voor marterachtigen kunnen dienen. De afgelopen jaren zijn waarnemingen van boommarter, bunzing, steenmarter en één wezel gedaan in de omgeving. In vrijwel alle gevallen betreft het waarnemingen van aangereden exemplaren langs de A12 en A2. Het geeft wel aan dat deze marterachtigen in de omgeving voorkomen. Van deze soorten zijn bunzing en wezel momenteel nog vrijgesteld, maar de vrijstelling vervalt

mogelijk op korte termijn. Boommarter en steenmarter zijn al beschermd.

Konijn en haas worden vanwege een ongunstige staat van instandhouding waarschijnlijk op korte termijn van de vrijstellingslijst geschrapt. Daarom is tijdens het onderzoek extra aandacht besteed aan beide soorten. Temeer omdat op relatief korte afstand (bijvoorbeeld Rijnvliet/Strijkviertel en Leeuwesteyn) ook grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden die het leefgebied van konijn en/of haas aantasten. Alleen kavels n25 en n28 zijn potentieel geschikt voor haas en konijn, de andere kavels zijn op voorhand al te klein met een te verstoringgevoelige ligging. Er zijn geen waarnemingen van konijnen uit de nabijheid bekend. Wel is haas een aantal keer waargenomen verspreid over Papendorp. Holen van konijn of legers van hazen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Er werden nergens graafsporen, uitwerpselen, haren of andere sporen van haas of konijn aangetroffen. Door het intensieve beheer bestaan de percelen alleen uit een dichte grasmat van kortgemaaid, kruidenarm raaigras. Voornamelijk de kavels n25 en n28 zijn geschikt als foerageergebied voor haas. Vaste rust- of voortplantingsplaatsen werden niet op de percelen zelf aangetroffen. Door het intensieve beheer en de aanwezigheid van veel predatoren zoals zilverbreeuwen en kraaiachtigen (ook massaal aanwezig tijdens het veldbezoek) is de overlevingskans van jonge haasjes vermoedelijk zeer klein. Op de andere percelen is aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen hoe dan ook uitgesloten vanwege de te verstoringgevoelige ligging.

Mogelijk leven kleine, zeer algemene zoogdieren zoals veldmuizen in de percelen. Voor de te verwachten soorten geldt geen bescherming of een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, dus moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die voor alle dieren en planten geldt.

Effect: Negatieve effecten op momenteel beschermde, niet-vrijgestelde soorten zijn uitgesloten binnen het plangebied. Het is uitgesloten dat de percelen wezenlijk onderdeel zijn van de functionele leefomgeving van beschermde, niet-vrijgestelde zoogdieren. Hetzelfde geldt voor het konijn, dat binnenkort waarschijnlijk van de vrijstellingslijst geschrapt wordt in de provincie Utrecht. Ook voor de haas vervalt de provinciale vrijstelling waarschijnlijk op korte termijn. Haas komt wel in het gebied voor en de percelen n25 en n28 zijn vermoedelijk onderdeel van foerageergebied. De staat van instandhouding van haas in Utrecht is slecht, en in de omgeving zijn cumulatieve effecten te verwachten van ruimtelijke ontwikkelingen elders in Papendorp, in Leeuwesteyn en Rijnvliet/Strijkviertel. Directe effecten op vaste rust- en voortplantingsplaatsen worden niet verwacht, maar door verstoring en het omzetten van grasland (= foerageergebied) in bebouwing en verharding laat een deel van het beschikbare leefgebied verloren. Er zijn nog geen concrete onderzoeksprotocollen of richtlijnen beschikbaar om effecten in kaart te brengen en mitigerende/compenserende maatregelen te treffen. Daarom wordt geadviseerd om de situatie voor te leggen aan gemeente Utrecht en (namens de provincie) omgevingsdienst RUD om te bepalen op welke manier met de haas moet worden omgegaan.

Het uitvoeren van nader onderzoek naar andere zoogdieren dan haas is niet nodig zolang het beheer niet wijzigt. Binnen het plangebied worden uitsluitend kleine, vrijgestelde zoogdiersoorten verwacht. Voor marterachtigen is het volledig open, korte en intensief beheerde grasland nauwelijks interessant en met zekerheid geen belangrijk onderdeel van de functionele leefomgeving. De infrastructuur is al aangelegd en een wezenlijke toename van verkeersslachtoffers wordt niet verwacht, omdat de dieren op momenten met veel verkeer zich niet tussen bebouwde omgeving en het groen aan de randen zullen verplaatsen. Bovendien zijn er in het bebouwde deel nauwelijks interessante structuren voor marterachtigen, op enkele oevers van watergangen na. Omdat (op haas na) voor de te verwachten soorten een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet voor de overige zoogdiersoorten alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die voor alle dieren en planten geldt.

2.6 Overige soortgroepen (vissen, amfibieën, reptielen, ongewervelden, en paddestoelen)

Permanent oppervlaktewater ontbreekt op de kavels. Ontwikkelingen op de kavels hebben

derhalve geen betrekking tot leefgebied van vissen zoals grote modderkruiper en andere al dan niet beschermde vissoorten. Ringslang komt voor zover bekend niet in de omgeving voor en Broeihopen of andersoortige beschutting voor ringslangen ontbreken op de kavels en ook voor amfibieën hebben de kavels geen functie door het ontbreken van geschikte foerageermogelijkheden, voortplantingswater of overwinteringsplaatsen. De ondiepe geulen op kavels n25 en n28 zijn ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën, omdat deze het grootste deel van het jaar droog staan en enkel met aanhoudende regenval gevuld zullen zijn. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van de algemene amfibieën bruine kikker en gewone pad. Deze soorten kunnen zich relatief ver van water begeven en zouden daardoor gebruik kunnen maken van de kavels om te foerageren. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, dus moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die voor alle dieren en planten geldt. Strikt beschermde soorten zoals rugstreeppad en heikikker die wel rond Utrecht voorkomen zijn niet uit de omgeving van het plangebied bekend en geschikt leefgebied voor dergelijke amfibieën ontbreekt. Negatieve effecten door ontwikkelingen op de kavels op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn uitgesloten. Houdt wel rekening met de aanwezigheid van watergangen in de buurt van de kavels, met name langs de westelijke en zuidelijke grenzen van kavel n28. Niet-beschermde of vrijgestelde soorten uit overige soortgroepen (zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander) kunnen gebruik maken van deze watergangen. Voorkom verstoring van de oevers en vermijd instroom van afvalwater of ander bouwafval in deze watergangen.

Het plangebied voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van beschermde ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Dit geldt zowel voor soorten van de Wnb als de Utrechtse Soortenlijst. Op de Utrechtse soortenlijst zijn 10 soorten paddenstoelen opgenomen: franjeameniet, goudporieboleet, grauwe wasplaat, honinggordijnzwam, iepenbuisjeszwam, oranje oesterzwam, populierrussula, robijnboleet, ruige melkzwam en witte galgordijnzwam. Deze soorten komen voornamelijk voor op langs met bomen (o.a. beuken, linden, eiken en populieren) beplante lanen met een geschikt maai- en afvoerbeleid, oude bossen en bospartijen in parken met dikke rottende boomstammen en tot slot onbemeste schraalgraslanden. De meeste soorten komen slechts op enkele plekken voor. Papendorp vormt geen onderdeel van het bekende verspreidingsgebied van deze soorten en voldoet bovendien niet aan de specifieke groeiplaatsvereisten. Aanwezigheid van beschermde paddenstoelen kan daarom worden uitgesloten. De werkzaamheden leiden niet tot aantasting van groeiplaatsen. Het grasland is kruidenarm en door het intensieve beheer hebben de kavels geen waarde voor wilde bijen.

Effect: Negatieve effecten door ontwikkelingen op de kavels op beschermde soorten amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders en overige soortgroepen zijn uitgesloten. Nader onderzoek naar effecten op beschermde overige soortgroepen is daarom niet aan de orde. Houdt wel rekening met de omliggende watergangen en voorkom verstoring van oevers en instroom van afval.

2.7 Algemeen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheidt tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden en de beoordeling of er van het voornemen een (in)direct effect uitgaat behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natura 2000-gebied

De minimale afstand tussen de kavels en Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' is ruim 7,7 kilometer (afbeelding 3.1). Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand. Binnen eens straal van 25 kilometer liggen nog de gebieden 'Nieuwkoopse Plassen & De Haack', 'Uiterwaarden Lek', 'Zouweboezem', 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid', 'Botshol', 'Naardermeer', 'Kolland & Overlangbroek' en 'Rijntakken'. Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden en de aard en schaal van de ontwikkelingen (bouw kantoren) is het uitgesloten dat de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op aangewezen doelsoorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden, met mogelijke uitzondering van effecten door stikstof. De ontwikkelingen leiden mogelijk tot een tijdelijke toename van stikstofemissie in de bouwfase door inzet van machines en aan- en afvoer van materialen. Sinds 2 november 2022 is de bouwvrijstelling van de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering komen te vervallen. Sindsdien moeten activiteiten met tijdelijke emissies weer getoetst worden op effecten. Ook voor de toekomstige gebruiksfase is een verandering in stikstofuitstoot ten opzichte van de huidige situatie onvermijdelijk. Voer voor zowel de aanlegfase als de toekomstige gebruiksfase een stikstofberekening uit in online rekenprogramma Aerial Calculator om te bepalen of vervolgstappen, zoals verdiepende toetsing en/of een vergunningaanvraag, noodzakelijk zijn. De stikstofberekening en bijbehorende effectbeoordeling is geen onderdeel van voorliggende rapportage.

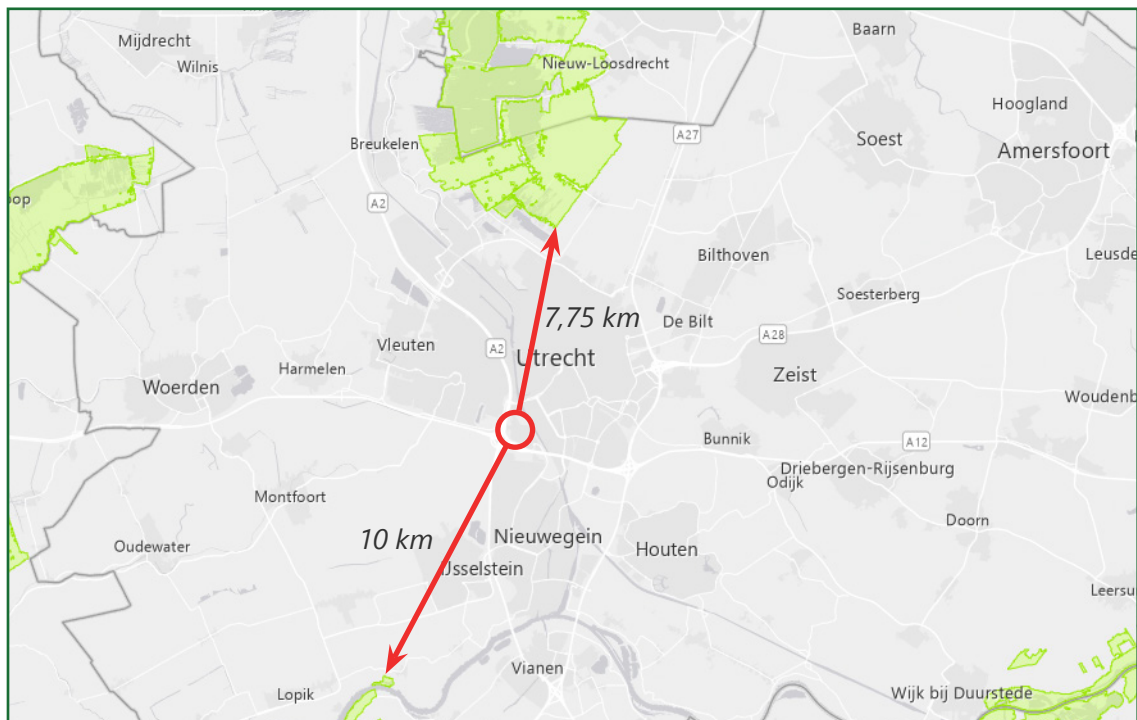
Effect: Gezien de aard van de ontwikkelingen binnen het plangebied en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten op aangewezen doelsoorten en habitattypen van uitgesloten, met uitzondering van stikstof. Voer een stikstofberekening in Aerial Calculator uit om te bepalen of voor het aspect stikstof een vergunning nodig is. De beoordeling van het aspect stikstof is geen onderdeel van voorliggende rapportage.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden

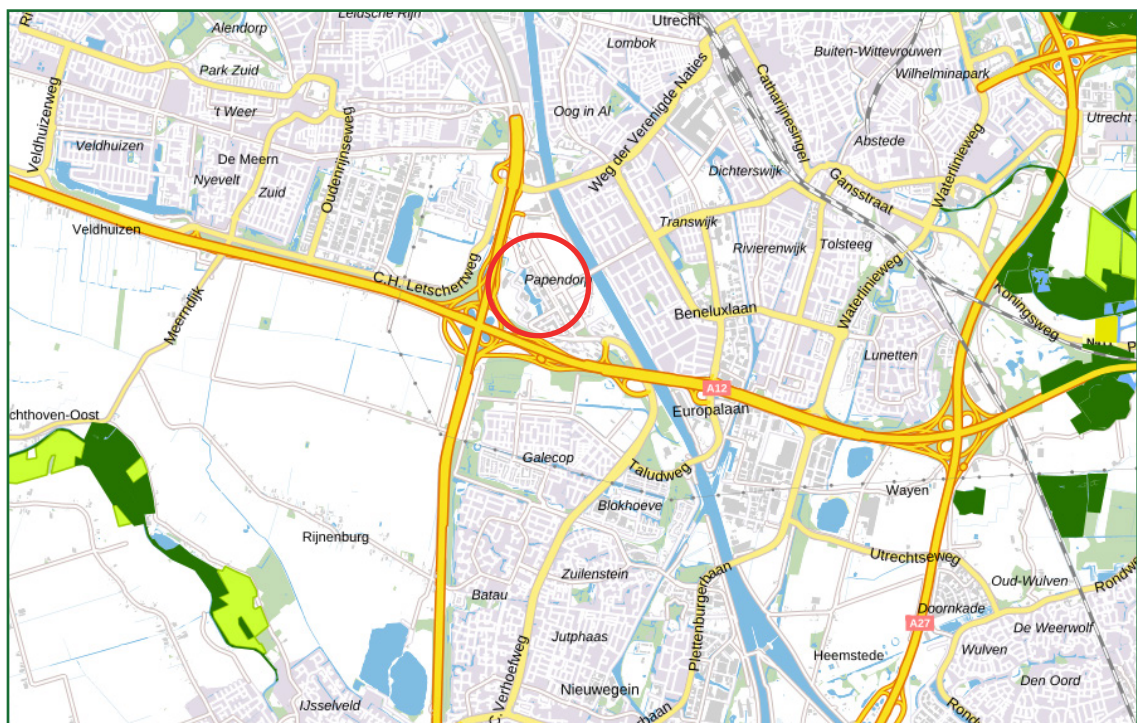
De onderzoekslocatie ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden (afbeelding 3.2). Er geldt geen externe werking. Effecten op provinciaal beschermde gebieden zijn uitgesloten.

Effect: De ontwikkelingen leiden niet tot externe negatieve effecten op de kernkwaliteiten en doelstellingen van het van het NNN en andere provinciaal beschermde gebieden. Het uitvoeren van een 'nee, tenzij'-toets of andere vervolgstappen ten aanzien van provinciaal beschermde gebieden is niet aan de orde.

Afb. 3.1: Ligging projectlocatie (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. Bron: webkaart provincie Utrecht.

Afb. 3.1: Ligging projectlocatie (rode cirkel) ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Lichtgroen = groene contour, donkergroen = NNN. Bron: webkaart provincie Utrecht.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	ja, Utrechtse lijst	ja	zie 4.2.1
Vleermuizen - verblijfplaatsen	nee	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Vleermuizen - lichtverstoring	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Overige zoogdieren - beschermd	mogelijk*	mogelijk*	zie 4.2.1
Overige zoogdieren - vrijgesteld	vrijgesteld	mogelijk	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	nee	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Overige beschermde soorten	nee	geen	zorgplicht

* = haas is momenteel nog vrijgesteld maar de vrijstelling vervalt binnenkort.

Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - m.u.v. stikstof	nee	geen	geen
Natura2000 - stikstof	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.2
Provinciaal beschermde gebieden	nee	geen	geen

4.2 Conclusies en aanbevelingen

4.2.1 Soortenbescherming

Vaatplanten

- Op kavel n1 zijn een aantal exemplaren van de Utrechtse lijst soorten bijenorchis en veldlathyrus aangetroffen. Deze groeiplaatsen zullen door de ontwikkeling van de kavel verloren gaan. Hiervoor is redelijkerwijs geen alternatief. Negatieve effecten moeten zoveel mogelijk gemitigeerd en gecompenseerd worden. Dit kan door de aanwezige exemplaren uit te graven en te verplanten naar een compensatielocatie elders op het bedrijventerrein, bij voorkeur ook deels aan de randen van de kavel zelf. Andere mogelijkheden zijn bijvoorbeeld de bermen langs wegen en voet-/fietspaden in het gebied. Dit dient afgestemd te worden met en goedgekeurd door de afdeling ecologie van de gemeente Utrecht.

Vogels

- Negatieve effecten op jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen en bijbehorende functionele leefomgeving zijn uitgesloten.
- Tijdens het broedseizoen kunnen bezette nesten van algemene broedvogels in bomen en rietkragen langs kavelgrenzen van kavel n25 en n28 verstoord worden. De kans op nesten van groundbroeders is uiterst klein, maar voor kavels n25 en n28 niet geheel uit te sluiten. Nesten zijn altijd beschermd zolang deze gebruikt worden voor voortplantingsdoeleinden, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben. Start de werkzaamheden daarom bij voorkeur buiten de broedperiode of neem maatregelen om verstoring te voorkomen. Voor veel soorten is dat de periode half maart - half augustus, maar eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn niet uitgesloten. Leidend

is de aanwezigheid van bezette nesten, ongeacht de periode. In de periode half maart - half augustus zijn werkzaamheden alleen verantwoord indien een broedvogelcheck uit te voeren door een ecologisch deskundige (volgens definitie van de RVO) aantoont dat er geen broedgevallen aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Vleermuizen

- De kavels zijn vrij van (potentiële) verblijfplaatsen en hebben geen functie als essentieel foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen is niet nodig, maar effecten op essentieel foerageergebied en vliegroutes zijn wel mogelijk door de nabijheid van mogelijk belangrijke structuren voor vleermuizen naast kavels n25 en n28, zie volgende punt.
- Kavels n25 en n28 zijn zelf met zekerheid geen onderdeel van vliegroutes of essentieel foerageergebied maar langs de (zuid)westelijke perceelgrenzen ligt een groenstrook met watergang die mogelijk wel onderdeel is van vaste vliegroutes of belangrijk foerageergebied. Nader onderzoek is alleen nodig als negatieve effecten door lichtverstoring tijdens de aanlegfase en toekomstige gebruiksfase niet uitgesloten zijn. Lichtverstoring kan voorkomen worden door in de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m oktober) werkzaamheden alleen tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren. Wanneer toch gebruik gemaakt wordt van bouwverlichting moet uitstraling van kunstlicht richting de groenstrook en watergang voorkomen worden. Dit geldt ook voor verlichting in de toekomstige gebruiksfase. Andere manieren om lichtverstoring te beperken zijn bijvoorbeeld het toepassen van armaturen die uitstraling naar boven voorkomen, het beperken van de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter en/of het toepassen van verlichting met vleermuisvriendelijke frequenties (amberkleurige 'batlampen').

Overige zoogdieren - beschermde soorten

Haas

- Kavels n25 en n28 zijn onderdeel van foerageergebied van de haas. Mogelijk bevinden zich vaste rust- of voortplantingsplaatsen van haas in de ruigere groenstrook net ten zuiden/westen van deze kavels. De staat van instandhouding van haas in Utrecht is slecht, en in de omgeving zijn cumulatieve effecten te verwachten van ruimtelijke ontwikkelingen elders in Papendorp, in Leeuwesteyn en Rijnvliet/Strijkviertel. Directe effecten op vaste rust- en voortplantingsplaatsen worden niet verwacht, maar door verstoring en het omzetten van grasland (= foerageergebied) in bebouwing en verharding laat een deel van het beschikbare leefgebied verloren. Er zijn nog geen concrete onderzoeksprotocollen of richtlijnen beschikbaar om effecten in kaart te brengen en mitigerende/compenserende maatregelen te treffen. Daarom wordt geadviseerd om de situatie voor te leggen aan gemeente Utrecht en (namens de provincie) omgevingsdienst RUD om te bepalen op welke manier met de haas moet worden omgegaan.

Overige zoogdieren - vrijgestelde soorten

- Vaste, jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen van overige soorten zoogdieren ontbreken op de kavels. Met het huidige beheer zijn de kavels geen wezenlijk onderdeel van de functionele leefomgeving van beschermde overige zoogdiersoorten zoals marterachtigen en konijn. Vervolgstappen, zoals het uitvoeren van nader onderzoek, aanvragen ontheffing en/of treffen van mitigerende maatregelen zijn niet aan de orde ten aanzien van beschermde overige zoogdieren met uitzondering van haas.
- Mogelijk maken algemene zoogdieren zoals muizen gebruik van de kavels. Voor dergelijke soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarom moet

alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, die voor alle dieren en planten geldt.

Overige soorten

- Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet aan de orde omdat overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van dergelijke soorten is uitgesloten. Houdt wel rekening met de algemene zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet. Dit geldt met name voor de watergangen langs kavel n28. Voorkom betreding/verstoring van de oevers en rietkragen en voorkom instroom van afval(water).

t.a.v. zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.
- Houdt rekening met de omliggende watergangen en de mogelijk aanwezige soorten daarin. Voorkom betreding/verstoring van de oevers en voorkom instroom van afval(water) om negatieve effecten op al dan niet beschermde soorten te beperken.
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

4.2.2 Gebiedsbescherming

- Gezien de afstand tot Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten (met uitzondering van stikstof) op aangewezen doelsoorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden uitgesloten.
- Voer voor de aanlegfase en de toekomstige gebruiksfase een stikstofberekening uit in online rekenprogramma Aeries Calculator om te bepalen of voor het aspect stikstof een vergunning nodig is.
- De locatie ligt binnen de bebouwde kom en is geen onderdeel van Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde gebieden. Effecten op provinciaal beschermd gebied zijn uitgesloten.

Bijlage 1 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving de Wet natuurbescherming. In deze bijlage vind u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Wet natuurbescherming in het kort

De Wet natuurbescherming (Wnb) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet is in 2017 ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De Wet natuurbescherming regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

1.1 Algemene Zorgplicht

Onder de algemene bepalingen (hoofdstuk 1) van de Wnb wordt de algemene zorgplicht bepaald. Hierin is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.11 lid 2 van de Wnb luidt als volgt:

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

1.2 Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR) (Art. 3.1-3.4)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR) (Art. 3.5-3.9)
- Overige soorten (Art 3.10-3.11)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden voldaan om ontheffing of vrijstelling te verlenen te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina te vinden (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de VR en HR zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Wet natuurbescherming			
Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 3.1: Beschermingsregime Vogelrichtlijn	3.1	1	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
		2*	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
		3	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
		4	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
		5	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	3.5	1	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
		2	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren
		3	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
		4	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
		5	Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
§ 3.3: Beschermingsregime andere soorten	3.10	1	Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
* Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura2000 gebieden. Natura2000 gebieden zijn op te delen in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura-2000 gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, in de wet Ecologische Hoofdstructuur EHS genaamd). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

